

JUSTITSMINISTERIET

Dato: 20. april 2018
Kontor: Forvaltningsretskontoret
Sagsbeh: Louise Hauberg Wilhelmsen
Sagsnr.: 2018-7610-0005
Dok.: 702680

KOMMENTERET OVERSIGT

over

høringssvar om forslag til lov om ændring af lov om offentlighed i forvaltningen (Ændring af revisionsbestemmelse)

I. Høringen

Et udkast til lovforslag om ændring af offentlighedsloven (Ændring af revisionsbestemmelse) har i perioden fra den 16. marts 2018 til den 13. april 2018 været sendt i høring hos de myndigheder og organisationer mv., der fremgår af pkt. 8 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Justitsministeriet har modtaget høringssvar fra:

Amnesty International, Civilstyrelsen, Dansk Journalistforbund, Danske Medier, Datatilsynet, Domstolsstyrelsen, Institut for Menneskerettigheder, Rigsombudsmanden i Grønland, samtlige byretter, Statsforvaltningen Syddanmark, Sø- og Handelsretten, Vestre Landsret, Østre Landsret.

Justitsministeriets kommentarer til høringssvarene er anført i kursiv.

II. Høringssvarene

Civilstyrelsen, Datatilsynet, Domstolsstyrelsen, Institut for Menneskerettigheder, Rigsombudsmanden i Grønland, samtlige byretter, Statsforvaltningen Syddanmark, Sø- og Handelsretten, Vestre Landsret, Østre Landsret har ikke haft bemærkninger til udkastet til lovforslag.

Slotsholmsgade 10
1216 København K.

T +45 7226 8400
F +45 3393 3510

www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

Danske Medier konstaterer med beklagelse, at formålet med udkastet er at udsætte den vedtagne revisionsfrist vedrørende offentlighedslovens § 16 om postlister ét år til folketingsåret 2018-19. Danske Medier bemærker i den forbindelse, at grundlaget for at udskyde den længe efterspurgte pligt til at etablere åbne postlister forekommer tynd og uden den fornødne substans, da evalueringen af postlisteforsøget for længst er afsluttet. Danske Medier anfører hertil, at postlisteforsøget ikke er en del af den politiske aftale af 3. oktober 2012, som forligskredsdrøftelserne er baseret på, og at det hverken er naturligt eller oplagt at slå disse to særkilte processer sammen, da rammerne for dem ikke er ens. Danske Medier bemærker også, at en yderligere udsættelse af revisionsfristen er en eklatant tilsidesættelse af hele intentionen med at indsætte en udtrykkelig og særskilt revisionsfrist for postlisterne, som netop var med henblik på at sikre en hurtig vurdering af postlisteforsøget samt stillingtagen til den fremtidige postlisteordning. Endelig bemærker Danske Medier, at udskydelsen efterlader et indtryk af en bevidst og uskøn forhaling af processen. Danske Medier opfordrer i den forbindelse til, at lovforslaget skrinlægges, da det ikke er befordrende for at sikre åbenhed hos de af loven omfattede myndigheder, hvilket trods alt er et af formålene med offentlighedsloven.

Dansk Journalistforbund bemærker, at forbundet er imod at udsætte revisionen af postlistebestemmelsen med endnu et år. Dansk Journalistforbund anfører i den forbindelse, at postlisterne burde havde været obligatoriske fra den indeværende lovs ikrafttræden, at der har været rigelig tid til at evaluere forsøgsordningen med postlister siden indeværende lovs ikrafttræden, og at der ikke behøves at være en sammenhæng mellem revisionen af postlistebestemmelsen og den øvrige evaluering af offentlighedsloven.

Det fremgår af supplementet til den politiske aftale af 3. oktober 2012 mellem den daværende regering (S, R og SF), V og K om offentlighedsloven, at forligsparterne via Folketingets Retsudvalg, når "ministerbetjeningsreglen" og "folketingspolitikerreglen" har været i kraft i tre år, anmoder Folketingets Ombudsmand om – på baggrund af de sager ombudsmanden har behandlet i den pågældende periode – at redegøre for, om praksis er i overensstemmelse med de nævnte regler i den nye offentlighedslov. På baggrund af ombudsmandens udtalelse vil Justitsministeriet udarbejde en redegørelse til Folketinget om erfaringerne med "ministerbetjeningsreglen" og "folketingspolitikerreglen".

Folketingets Ombudsmand afgav sin redegørelse den 7. marts 2017. Justitsministeriet offentliggjorde en redegørelse om offentlighedsloven i juni 2017.

På den baggrund indledte justitsministeren i foråret 2017 politiske drøftelser med forligskredsen om en revision af offentlighedsloven. Det er Justitsministeriets opfattelse, at de politiske drøftelser som opfølgning på den selvstændige evaluering af postlisteforsøgsordningen med fordel vil kunne indgå i de politiske drøftelser, der pågår om offentlighedsloven i øvrigt.

Amnesty International har ikke bemærkninger til det foreliggende udkast til lovforslag om ændring af revisionsbestemmelsen om postlister. Amnesty International bemærker imidlertid, at det er beklageligt, at man ikke fra regeringens side finder, at de nuværende regler i offentlighedsloven om undtagelse af interne dokumenter, § 23 og § 24 mfl., vil kunne revideres før folketingsåret 2018-19. Amnesty International bemærker, at man i lyset af den omfattende offentlige debat kunne have håbet på en hurtigere behandling af disse bestemmelser, som har ført til en urimeligt lempelig adgang til at undtage dokumenter fra offentlig aktindsigt.

Offentlighedsloven er omfattet af et forlig. Der pågår – som beskrevet ovenfor – i øjeblikket politiske drøftelser med forligskredsen bag offentlighedsloven om en revision af offentlighedsloven.

Danske Medier bemærker, at det er uklart, hvorfor størrelsesordenen af de ressourcemæssige omkostninger ved at implementere obligatoriske postlister fremhæves så eksplicit i bemærkningerne til lovudkastet på nuværende tidspunkt, hvor en politisk stillingtagen til indførelsen af en permanent postlisteordning tydeligvis ikke ønskes. Danske Medier bemærker i den forbindelse, at dette skøn ikke kan stå alene, da der på sigt også vil være besparelser at hente for myndighederne f.eks. i form af en forbedret kvalitet af journalisering, forbedret og hurtigere ekspedition af aktindsigtsanmodninger samt nemmere håndtering af aktindsigtsanmodninger pga. lettere identificering af relevante akter. Endvidere anfører Danske Medier, at erfaringsmaterialet fra tidligere og nuværende postlisteordninger såvel i Danmark som i Norge viser, at der er mange positive erfaringer med etableringen og håndteringen af åbne postlister, og at der bliver brugt marginalt flere ressourcer, når selve etableringen er på plads, samt at antallet af aktindsigtssager ikke var steget voldsomt som følge af postlisterne. Danske Medier bemærker i den forbindelse, at disse positive erfaringer også fremgår af postlisteudvalgets rapport. Endelig anfører Danske Medier, at det er tankevækkende, at de ressourcemæssige omkostninger er et tilbagevendende tema, når der ønskes indført nye initiativer til at sikre en mere åben og transparent forvaltning, men at dette ikke på tilsvarende vis er et afgørende moment ved

tiltag, der har den modsatte effekt, nemlig at begrænse adgangen til aktindsigt og åbenhed. Danske Medier efterspørger i den forbindelse et skøn over de ressourcemæssige omkostninger, som departementerne samlet set bruger på at overveje, hvorvidt der skal gives aktindsigt efter ministerbetjeningsreglen

I lovforslagets pkt. 2.1 gengives nogle af ekspertudvalgets konklusioner, som er gengivet i udvalgets rapport. Da formålet med det foreliggende lovforslag ikke er at tage stilling til, om der bør indføres en generel ordning med obligatoriske, åbne postlister, er kun uddrag af udvalgets konklusioner gengivet.

Det økonomiske skøn over etableringen af åbne postlister i et ministerielt departement, som fremgår af rapporten, og som er gengivet i lovforslaget, er efter Justitsministeriets opfattelse relevant at medtage i lovforslaget, da udvalget anbefaler, at en ordning med obligatoriske åbne postlister, som minimum bør omfatte alle ministerielle departementer.

Justitsministeriet har endvidere på baggrund af Danske Mediers høringsvar tilføjet yderligere tekst i lovforslagets almindelige bemærkninger pkt. 2.1 om udvalgets konklusioner. I lovforslaget beskrives således nu den afvejning, som ifølge udvalget, skal foretages i forbindelse med overvejelserne om indførelse af en obligatorisk ordning med postlister.